

## UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 10 września 2020 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C., wykonując wyrok Sądu Okręgowego w Częstochowie z 16 października 2019 r., przyznał L. K. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową, poczynając od 1 października 2016 r., tj. od daty określonej w wyroku na stałe.

Do ustalenia podstawy wymiaru renty przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia, wskaźnik wysokości podstawy wymiaru (WWPW) w wymiarze 156,39% oraz podstawę wymiaru w kwocie 5.873,35 zł. Do ustalenia wysokości renty organ rentowy uwzględnił

39 lat 4 miesiące i 15 dni, tj. 472 miesiące okresów składkowych oraz 1 rok i 17 dni, tj. 12 miesięcy okresów nieskładkowych. Wysokość renty wyniosła 3.198,44 zł (według stanu na dzień nabycia prawa do świadczenia).

Jednocześnie ZUS poinformował ubezpieczonego, że na poczet należności za okres od 1 października 2016 r. do 31 października 2020 r. w kwocie 163.268,08 zł zaliczył kwotę 147.062,29 zł z tytułu wypłaconej emerytury, zaś pozostała należność w kwocie 16.205,79 zł, po potrąceniu zaliczki na podatek i składki na ubezpieczenie zdrowotne, zostanie przekazana na jego rachunek bankowy.

Dodatkowo organ rentowy wyjaśnił, że w razie zbiegu prawa do emerytury pomostowej z prawem do renty z tytułu niezdolności do pracy spowodowanej chorobą zawodową, przysługuje tylko jedno z tych świadczeń – wyższe lub wybrane przez uprawnionego

i w związku z tym wypłata emerytury pomostowej została zawieszona, ponieważ renta z tytułu niezdolności do pracy spowodowanej chorobą zawodową jest świadczeniem korzystniejszym.

W odwołaniu od tej decyzji ubezpieczony zarzucił naruszenie art.26 ust.1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, art.96 ust.1 pkt 3, art.17 ust.1 i art.62 ust.1 pkt 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz art.365 §1 kpc i wniósł o jej zmianę i wypłacenie mu całej renty z ubezpieczenia wypadkowego od dnia jej przyznania, tj. od 1 października 2016 r. powiększonej o 50% emerytury pomostowej, a także dodatku pielęgnacyjnego z ubezpieczenia wypadkowego.

Zarzucił nadto błędne wyliczenie renty poprzez zaniżenia wysokości świadczenia o 799,62 zł, na skutek nieprzyjęcia do jej wyliczenia kwoty odpowiadającej 75% wysokości renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy oraz błędne ustalenie WWPW w wysokości 156,39% zamiast 157,91%.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania podając okoliczności wskazane w zaskarżonej decyzji.

Pismem procesowym z 16 października 2020 r. odwołujący się cofnął żądanie przyznania mu prawa do dodatku pielęgnacyjnego z ubezpieczenia wypadkowego.

Wyrokiem z dnia 25 listopada 2020 r., sygn. akt IV U 1196/20 Sąd Okręgowy w Częstochowie umorzył postępowanie w zakresie dodatku pielęgnacyjnego i oddalił odwołanie w pozostałym zakresie.

Na podstawie akt rentowych ustalił Sąd, że L. K. ur.(...) złożył w dniu 4 maja 2015 r. wniosek o przyznanie mu prawa do emerytury pomostowej.

Decyzją z 28 maja 2015 r. ZUS odmówił przyznania mu prawa do żądanego świadczenia, ponieważ nie udowodnił okresu pracy w szczególnych warunkach wynoszącego co najmniej 15 lat oraz nie osiągnął wieku 60 lat. Sąd Okręgowy w Częstochowie prawomocnym wyrokiem z dnia 14 marca 2017 r., sygn. akt IV U 1105/16 zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał odwołującemu się prawo do emerytury pomostowej poczynając i od 1 maja 2015 r. Realizując powyższy wyrok organ rentowy decyzją z dnia 19 lipca 2017 r. przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury pomostowej poczynając od 1 maja 2015 r.

Wskazał nadto Sąd, że w dniu 4 października 2016 r. L. K. złożył wniosek o przyznanie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową, który został załatwiony odmownie decyzją z dnia 28 października 2016 r. z uwagi na brak prawomocnej decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej. W dniu 28 października 2016 r. odwołujący się złożył kopię decyzji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w C. z dnia 21 października 2016 r. stwierdzającą u niego chorobę zawodową.

Kolejną decyzją z dnia 25 listopada 2016 r. organ rentowy ponownie odmówił przyznania mu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową, ponieważ przedłożona przez niego decyzja o stwierdzeniu choroby zawodowej była nieprawomocna. Wyrokiem z dnia 16 października 2019 r., sygn. akt IV U 20/17 Sąd Okręgowy

w Częstochowie zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał L. K. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową na stałe poczynając od 1 października 2016 r. Sąd Apelacyjny w Katowicach wyrokiem z dnia

10 czerwca 2020 r., sygn. akt III AUa 2282/19 oddalił apelację organu rentowego od orzeczenia Sądu I instancji. Realizując powyższy wyrok ZUS wydał zaskarżoną w niniejszej sprawie decyzję z 10 września 2020 r.

Sąd I instancji, po przytoczeniu art.203 §1 i 4 kpc oraz art.469 kpc, umorzył postępowanie w zakresie roszczenia o dodatek pielęgnacyjny w związku z cofnięciem przez ubezpieczonego odwołania.

Przechodząc do rozważań prawnych Sąd Okręgowy w Częstochowie przytoczył treść art.95

i art.96 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, art.26 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym

z tytułu wypadków przy pracy i chorób oraz art.27 ustawy z 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych i stwierdził, że spór dotyczył oceny, czy przysługujące odwołującemu się świadczenia – emerytura pomostowa i renta z tytułu częściowej niezdolności do pracy

w związku z chorobą zawodową – mogą być pobierane w zbiegu.

Zdaniem Sądu zbieg taki nie jest możliwy.

Podkreślił Sąd, że skoro żadne z tych świadczeń nie wywodzi się z ustawy o emeryturach

i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, nie znajdują w niniejszej sprawie zastosowania przepisy art.95 i art.96 tej ustawy. W tej sytuacji zbieg prawa do tych świadczeń należy rozpatrywać w świetle treści art.26 ust.1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych oraz art.27 ustawy o emeryturach pomostowych.

Wskazał Sąd, że art.26 ust.1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych zawiera ogólną regulację przewidującą zbieg prawa do renty

z tytułu niezdolności do pracy z ubezpieczenia wypadkowego z emeryturą przyznaną na podstawie odrębnych przepisów. Jednocześnie nie ulega wątpliwości, że przepisy ustawy

o emeryturach pomostowych, na podstawie których ubezpieczeni nabywają prawo do emerytury (pomostowej), co do zasady stanowią przepisy odrębne w stosunku do ustawy

o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych.

Tym samym przywołany przepis rozpatrywany samodzielnie mógłby wskazywać na możliwość zbiegu renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową i emerytury pomostowej. Z drugiej jednak strony art.27 ustawy o emeryturach pomostowych kategorycznie wyklucza możliwość zbiegu emerytury pomostowej z jakimkolwiek innym świadczeniem o charakterze emerytalnym lub rentowym. Powyższe przepisy zawierają więc regulacje wprost ze sobą kolidujące.

Zdaniem Sądu Okręgowego w Częstochowie kolizja tych norm jest jednak de facto tylko pozorna. Wskazuje na to jednoznacznie fakt, że ustawa o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych pochodzi z roku 2002, przy czym treść przepisu art.26 ust.1 w całym okresie obowiązywania tej ustawy nie ulegała jakimkolwiek zmianom. Ma to istotne znaczenie o tyle, że emerytury pomostowe zostały do systemu ubezpieczeń społecznych wprowadzone dopiero ustawą z 2008 roku. Tym samym – w ocenie Sądu – oczywiste jest, że ustawa o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych nie mogła w 2002 roku przewidywać i odnosić się do zbiegu przewidzianych nią świadczeń z emeryturą pomostową, albowiem tego świadczenia wówczas nie było. W konsekwencji Sąd uznał, że zawarte w art.26 ust.1 tej ustawy odesłanie do odrębnych przepisów nie obejmuje ustawy o emeryturach pomostowych, która w momencie formułowania tego odesłania nie istniała. Jediną regulacją rozstrzygającą o możliwości zbiegu renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową i emerytury pomostowej stanowi przepis art.27 ustawy o emeryturach pomostowych, który taki zbieg wyłącza.

Sąd I instancji wskazał przy tym, że nawet gdyby hipotetycznie przyjąć, iż pomiędzy art.26 ust.1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych oraz art.27 ustawy o emeryturach pomostowych zachodzi kolizja, to musi być ona rozstrzygana przy zastosowaniu ogólnych reguł kolizyjnych.

Pierwszą z nich jest reguła *lex superior derogat legi inferiori*, tj. norma wyższa uchyla normę niższą, która jednak do rozstrzygnięcia powyższej kolizji się nie nadaje, ponieważ oba kolidujące przepisy mają rangę ustawy. Drugą z reguł kolizyjnych jest *lex specialis derogat legi generali*, tj. norma szczególna uchyla normę generalną. Zdaniem Sądu Okręgowego

w stanie faktycznym niniejszej sprawy ta reguła kolizyjna wskazuje na prymat art.27 ustawy o emeryturach pomostowych. Przepis art.26 ust.1 ustawy ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych zawiera bowiem generalne (ogólne) odesłanie do przepisów odrębnych, natomiast przepis art.27 ustawy o emeryturach pomostowych zawiera regulację wąską (szczególną) dotyczącą tylko zbiegu emerytury pomostowej z innymi świadczeniami. Trzecią z reguł kolizyjnych jest *lex posteriori derogat legi priori*, tj. norma późniejsza uchyla normę wcześniejszą (nie dotyczy przypadku gdy norma wcześniejsza jest wyższa). Skoro ustawa o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych pochodzi z roku 2002, zaś ustawa o emeryturach pomostowych z roku 2008, to w przypadku kolizji unormowań zawartych w tych aktach prawnych, prymat należy przyznać przepisom ustawy o emeryturach pomostowych. Czwartą z reguł kolizyjnych jest *lex posteriori generali non derogat legi priori speciali*, tj. norma późniejsza ogólna nie uchyla normy wcześniejszej szczególnej, przy czym z uwagi na rozważania poczynione przy omawianiu drugiej reguły kolizyjnej, ta reguła nie ma w niniejszej sprawie zastosowania.

W konsekwencji Sąd Okręgowy uznał, że żądanie ubezpieczonego wypłaty mu renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową w zbiegu z emeryturą pomostową nie ma żadnych podstaw prawnych i dlatego nie zasługiwało na uwzględnienie. Tym samym organ rentowy zasadnie zaliczył na poczet przysługującej L. K. za okres od 1 października 2016 r. do 31 października 2020 r. renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową (w kwocie 163.268,08 zł) kwotę 147.062,29 zł z tytułu wypłaconej emerytury pomostowej. Sąd wskazał, że działania tego, wbrew zarzutom ubezpieczonego, nie można uznać za wsteczne pozbawienie go prawa do emerytury pomostowej, a jedynie za prawidłowe rozliczenie wypłacanych i przysługujących mu w tym okresie świadczeń.

Za bezpodstawne uznał także Sąd I instancji zarzuty odwołującego się dotyczące błędnego wyliczenia wysokości renty. Wskazał Sąd, że zgodnie z art.62 ust.2 ustawy emerytalnej wysokość renty ubezpieczonego powinna wynieść 2.685,75 zł (75% x 3.581). Z kolei

w oparciu o art.18 ust.1 pkt 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych wysokość świadczenia L. K. wynosi 3.198,44 zł (60% x 5.330,74). Jest więc świadczeniem korzystniejszym i w takiej kwocie jest wypłacane przez ZUS.

Zdaniem Sądu Okręgowego prawidłowo także został ustalony WWPW renty – 156,39%. Został on ustalony z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia od 1985 do 2011 roku na podstawie dokumentacji płacowej, jaka znajduje się w aktach rentowych. Podniósł Sąd, że ubezpieczony poza własnym wyliczeniem WWPW (157,91%) nie przedstawił dowodów podważających dane jakimi dysponuje organ rentowy. Różnice pomiędzy wyliczeniem WWPW przedstawionym przez odwołującego się a przyjętym przez ZUS dotyczą lat: 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, przy czym organ rentowy przyjął korzystniejszy wskaźnik za lata: 2005 – 164,71% (ubezpieczony 161,29%) i 2008 – 171,82% (ubezpieczony 171%). Zarobki przyjęte przez organ rentowy za lata: 2006 w wysokości 44.649,84 – 150,20% (ubezpieczony 54.376,43 –182,92%), 2007 w wysokości 54.804,10 – 169,71% (ubezpieczony 55.187,89 – 170,90%) oraz 2009 w wysokości 54.135,50 – 145,39% (ubezpieczony 56.650,78 – 152,14%) są zgodne z kwotami podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe zaewidencjonowanymi w ZUS. Ponadto, w miejsce wskazywanego przez odwołującego się roku 2010 (142,58%) organ rentowy przyjął korzystniejszy rok 2011 (148,61%).

W konsekwencji Sąd Okręgowy w Częstochowie na mocy art.477<sup>14</sup> §1 kpc oddalił odwołanie L. K. jako bezzasadne.

Powyższy wyrok zaskarżył w całości ubezpieczony zarzucając:

1. naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art.67 ust.1, ust.2 w związku z: art.30 i art.31 ust.3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art.26 ust.1 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, decyzjami ZUS z dnia 14 czerwca 2017 r. i z dnia 19 lipca 2017 r. art.100, art.101, art.104 ust.1, art.24 ust.2 i ust.3, art.62 ust.1 pkt 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, art.2 ust.4, art.15 ust.1, art.16 ust.1, ust.2, ust.3, art.17 ustawy o emeryturach pomostowych – polegające na arbitralnym zawieszeniu wypłacania emerytury, zaliczenia na poczet należność od 1 października 2016 r. do 31 października 2020 r. w kwocie 163.268,08 zł renty z ubezpieczenia wypadkowego już wypłaconych kwot 147.062,29 zł emerytur w od dnia 1 maja 2015 r. do dnia 31 października 2020 r. co stanowi nieproporcjonalne i nieuzasadnione naruszenie przysługującego mu prawa do zabezpieczenia społecznego po niedopuszczeniu do dalszej pracy przez lekarza medycyny pracy, który wydał orzeczenie lekarskie z dnia 8 kwietnia 2015r. o niezdolności do pracy na wysokości i w hałasie przekraczającym 80 dB na stanowisku pracy operator suwnicy rozlewniczej i osiągnięciu obniżonego wieku emerytalnego wynoszącego 55 lat i spełnieniu reżimu przesłanek przewidzianych w ustawie o emeryturach pomostowych, co stanowi obrazę art.2a ust.1, ust.3, ust.4 pkt 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych z 13 października 1998 r.,
2. naruszenie prawa materialnego przez błędne i niewłaściwe niezastosowanie art.64 Konstytucji w związku z art.146 §1 kpa w wykonaniu art.190 ust.4 Konstytucji, („bardzo precyzyjnie przedstawia przepis art.146 §1 kpa kiedy organ rentowy może zmienić ogłoszoną decyzję o przyznaniu emerytury pomostowej, którą przyznał od 1maja 2015 r. co jest bezsporne jak stwierdził Sąd w uzasadnieniu wyroku z 25-11-2020 r.”),
3. naruszenie przepisu prawa materialnego, tj. art.64 ust.1 i 2 w związku z art.67 ust.1 Konstytucji polegające na arbitralnym naruszeniu jego praw własności i prawa do poszanowania mienia, które podlegają równej dla wszystkich ochronie, na skutek nieproporcjonalnego (zasada proporcjonalności) naruszenia jego prawa do zabezpieczenia społecznego, co stanowi przejaw nieuzasadnionej represji ekonomicznej w związku z dwoma prawomocnymi decyzjami ZUS o przyznaniu emerytury pomostowej (będącymi w obrocie prawnym) z dnia 14 czerwca 2017 r. i z dnia 19 lipca 2017 r., a przede wszystkim w związku z art.1. 1 punkt 2 ustawy z 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych przez błędne niewłaściwe przyjęcie przez ZUS i Sąd, że wypłacana mu emerytura pomostowa od dnia 1 maja 2015 r. jest świadczeniem wypłacanym w rozumieniu treści art. [w apelacji nie podano, o który artykuł chodzi] ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach

i rentach z FUS,

4. naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art.2 Konstytucji polegające na zawieszeniu wypłaty emerytury pomostowej w związku z art.16 ustawy pomostowej przez błędne i niewłaściwe zastosowanie art.95 ust.1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS w związku niewłaściwym i błędnym zastosowaniem art.27 ustawy o emeryturach pomostowych pomimo, że podał podstawę swoich żądań, tj. art.26 ust.1 ustawy wypadkowej w związku z art.56 ustawy pomostowej w związku z rozumieniem treści art.49a ust.1, art.6 ust.1 podpunkt 6 w związku z art.2 pkt 12 ustawy wypadkowej,

5. naruszenie przepisów prawa procesowego, które miało wpływ na wynik sprawy - tzn. art.328 §2 kpc w związku art.365 kpc, art.316 §1 kpc, art.391 §1 kpc, a także art.382 kpc w związku z art.233 §1 kpc, w następstwie którego doszło do pominięcia części materiału dowodowego przedstawionego też w dniu 25 listopada 2020 r., w którym rzekomo odbyła się rozprawa niejawną nie wykazaną na wokandzie rozpraw tego dnia w Sądzie I instancji, przez co nastąpiły: brak wyczerpujących ustaleń poprzez nierozpoznanie istoty sprawy i pominięcie w uzasadnieniu argumentów wynikających z przedstawionego szeroko orzecznictwa Sądu Najwyższego i sądów powszechnych, na które powoływał się w pismach do Sądu I instancji,

6. naruszenie prawa materialnego przez błędną wykładnię i niezastosowanie art.26 ust.1 i w związku z art.17 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy chorób zawodowych, w związku

z art.56, art.16, art.17 ustawy z 19 grudnia 2008 o emeryturach pomostowych,

w związku z art.49a ust.1, art.6 ust.1 podpunkt 6, art.26 ust.1, art.2 punkt 12 ustawy wypadkowej, poprzez jego niezastosowanie i bezprawne (bez podania podstawy prawnej) zawieszenie wypłacania emerytury pomostowej, a tym samym obrazę art.16 ustawy pomostowej, przysługującej mu od 1 maja 2015 r. na podstawie wyroku Sądu Okręgowego w Częstochowie z dnia 14 marca 2017 r., sygn. akt IV U 1105/16, podczas gdy zgodnie z art.26. 1 ust.1 osobie uprawnionej do „renty z tytułu niezdolności do pracy” wskutek choroby zawodowej, wypłacanej z ubezpieczenia wypadkowego oraz emerytury na podstawie odrębnych przepisów wypłaca się, zależnie od jej wyboru przysługującą rentę

z ubezpieczenia wypadkowego powiększoną o połowę emerytury albo emeryturę powiększoną o połowę renty,

7. naruszenie prawa materialnego przez błędne i niewłaściwe zastosowanie art.96.1 podpunkt 3 oraz art.95.1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń w Społecznych poprzez ich błędne, niewłaściwe zastosowanie i celowe pominięcie, że prawo do pobierania świadczeń w razie zbiegu u jednej osoby prawa do emerytury z prawem do renty z tytułu niezdolności do pracy spowodowanej wypadkiem przy pracy, wypadkiem w drodze do pracy lub z pracy lub chorobą zawodową określają odrębne przepisy, tj. ustawa z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy chorób zawodowych,

8. naruszenie prawa materialnego przez błędną wykładnię, niewłaściwe zastosowanie art.27 ustawy z 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych,

9. naruszenie prawa materialnego przez błędne niewłaściwe niezastosowanie art.84 ust.1 i 4 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych i art.138 ust.1 i 4 ustawy emeryturach i rentach z FUS poprzez ich niewłaściwe niezastosowanie,

10. naruszenie prawa materialnego przez błędne niewłaściwe niezastosowanie art.133 ust.1 pkt 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych mając na celu nie wypłacenie półtorakrotności należnych świadczeń w rozumieniu treści art.26.1 ustawy wypadkowa w związku z art.56 ustawy z 19 grudnia 2008 r.

o emeryturach pomostowych w związku z art.49a ust.1, art.6 ust.1 podpunkt 6

w związku z art.26 ust.1, art.2 punkt 12 ustawy wypadkowej, w związku z art.146 §1 kpa („nie można uchylić decyzji z dnia 14-06-2017i 19-07-2017 kiedy od momentu przyznania emerytury pomostowej upłynęło pięć lat”),

11. naruszenie art.365 §1 kpc w związku z art.325<sup>8</sup> kpc – „Organ w wydanej decyzji nie uwzględnił natomiast prawomocnego orzeczenia Sądu Okręgowego w Częstochowie z dnia 14marca 2017roku w sprawie sygn. akt IV U 1105/16 przyznającego mi prawo do emerytury pomostowej, oraz naruszenie ustalonego już prawa do emerytury pomostowej prawomocnymi decyzjami z dnia 14 czerwca 2017 roku oraz decyzją z dnia 19-07-2017 roku o przyznaniu emerytury pomostowej przez ZUS O/C..”,

W oparciu o powyższe zarzuty wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i poprzedzającej go decyzji ZUS poprzez przyznanie mu na podstawie art.26.1 ustawy wypadkowej całej renty z ubezpieczenia wypadkowego w rozumieniu art.62 ust. Pkt 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS oraz połowy emerytury od dnia przyznania renty z ubezpieczenia wypadkowego, przy czym wyliczony WWPW powinien wynosić 157,91% (75% renty dla osoby całkowicie niezdolnej do pracy  $75\% \times 5330,74\text{zł} = 3998,05\text{zł}$  brutto). Wniósł także o wyrównanie zaległości renty od 1 października 2016 r. do dnia ogłoszenia wyroku w 2021 roku oraz „odwieszenie” wypłacania emerytury pomostowej od 1 maja 2015 r. do osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego (od 1 października 2016 r. emerytura pomostowa będzie wypłacana w połowie jej należnej wysokości, z całą rentą z ubezpieczenia wypadkowego).

W obszernym uzasadnieniu przedstawił swoją argumentację przytaczając stosowne normy prawne oraz orzecznictwo.

### **Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:**

apelacja nie jest zasadna.

Spór w rozstrzyganej sprawie dotyczył prawa do pobierania przez ubezpieczonego L. K. tzw. świadczenia zbiegowego – renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową i połowy emerytury pomostowej oraz wysokości tej renty.

Ponieważ spór dotyczył przede wszystkim interpretacji przepisów prawnych, a strony nie złożyły wniosku o przeprowadzenie rozprawy, Sąd II instancji uznał, iż jej przeprowadzenie nie jest konieczne i na mocy art.374 zd.I kpc rozpoznał ją na posiedzeniu niejawnym.

Zgodnie z art.26 ust.1 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r., poz.1205 ze zm.), osobie uprawnionej do renty z tytułu niezdolności do pracy z ubezpieczenia wypadkowego oraz do emerytury na podstawie odrębnych przepisów wypłaca się, zależnie od jej wyboru:

- 1) przysługującą rentę powiększoną o połowę emerytury albo
- 2) emeryturę powiększoną o połowę renty.

Z kolei stosownie do treści art.27 ustawy z 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r., poz.1924), w razie zbiegu prawa do emerytury pomostowej z prawem do renty, uposażenia w stanie spoczynku, zasiłku przedemerytalnego, świadczenia przedemerytalnego lub innego świadczenia o charakterze emerytalnym lub rentowym, ustalonym na podstawie odrębnych ustaw, przysługuje tylko jedno z tych świadczeń – wyższe lub wybrane przez uprawnionego.

Przy bezspornych okolicznościach faktycznych sprawy, Sąd Okręgowy w Częstochowie – dla wyjaśnienia pierwszej ze spornych kwestii – dokonał dokładnej analizy stanu prawnego szczegółowo rozważając przepisy mogące ewentualnie mieć zastosowanie, przeprowadził ich poprawną i wyczerpującą wykładnię trafnie ostatecznie przyjmując, że w wypadku skarżącego zagadnienie zbiegu przysługujących mu świadczeń rozstrzyga art.27 ustawy o emeryturach pomostowych. Rozważania Sądu I instancji i wnioski końcowe w pełni podziela Sąd Apelacyjny, stąd też za zbędne uznano ich ponowne szczegółowe przedstawianie w tym miejscu.

Sąd Okręgowy słusznie przyjął – zdaniem Sądu II instancji – że kwestię zbiegu prawa do emerytury pomostowej i renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową w sposób jednoznaczny wyjaśnia art.27 ustawy o emeryturach pomostowych.

Zauważyć należy, że ustawa z dnia 19 grudnia 2008 r. zawiera własne, wyczerpujące uregulowania w zasadniczych kwestiach dotyczących emerytur pomostowych. Poza przedstawieniem warunków koniecznych do przyznania tego świadczenia, jego wysokości, powstania, ustania i zawieszenia prawa do niego (lub zmniejszenia wysokości) określone są

w niej również zasady postępowania w sprawie przyznania i wypłaty, wznowienia postępowania, zwrotu nienależnie pobranego świadczenia, egzekucji i potrąceń oraz zbiegu prawa do emerytury pomostowej z innymi świadczeniami. O ile w niektórych kwestiach ustawa z dnia 19 grudnia 2008 r. zawiera odesłanie do innych ustaw (por. np. art.28 ust.1 i 2), o tyle zagadnienie zbiegu prawa do emerytury pomostowej z innymi świadczeniami zostało uregulowane odrębnie.

Podkreślić więc trzeba, że emerytura pomostowa jest osobnym świadczeniem w stosunku do emerytur przyznawanych na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2021 r., poz.291 ze zm.), jest przyznawana z odrębnego funduszu (Funduszu Emerytur Pomostowych) i ma charakter czasowy (por. art.16 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 19 grudnia 1998 r.).

Art.27 tej ustawy w sposób wyczerpujący rozstrzyga kwestię zbiegu emerytury pomostowej z wszelkimi innymi, możliwymi świadczeniami – z prawem do renty, uposażenia w stanie spoczynku, zasiłku przedemerytalnego, świadczenia przedemerytalnego lub innego świadczenia o charakterze emerytalnym lub rentowym, ustalonym na podstawie odrębnych ustaw. W razie takiego zbiegu przysługuje tylko jedno z tych świadczeń – wyższe lub wybrane przez uprawnionego.

Uregulowanie to jest pełne i nie powinno powodować żadnych wątpliwości interpretacyjnych.

Skoro ubezpieczony jest uprawniony od 1 maja 2015 r. do emerytury pomostowej oraz od 1 października 2016 r. do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową, zgodnie ze wskazanym przepisem, przysługuje mu jedno świadczenie (renta, której wysokość wyższa).

Trafnie podniósł Sąd Okręgowy, że art.26 ust.1 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych odwołując się do „emerytur na podstawie odrębnych przepisów” jest – w tym zakresie – przepisem o charakterze ogólnym. Art.27 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. zawiera w tej kwestii (zbiegu prawa do świadczeń) uregulowanie szczególne, które – zgodnie z ogólnymi zasadami wykładni prawa (lex specialis derogat legi generali – norma szczególna uchyla normę generalną) – wyłącza stosowanie art.26 ust.1 ustawy z dnia 30 października 2002 r.

Słusznie zatem przyjął Sąd I instancji, iż pomiędzy wskazanymi przepisami zachodzi jedynie pozorna kolizja norm prawnych. Gdyby jednak uznać, że taka kolizja występuje, to zastosowanie znajdują ogólne normy kolizyjne (szczegółowo przedstawione w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku), z których jednoznacznie wynika pierwszeństwo stosowania art.27 ustawy o emeryturach pomostowych. Ocenę tę w pełni podziela Sąd Apelacyjny.

W świetle przedstawionych okoliczności za bezzasadne uznać należy zarzuty podniesione w apelacji, sprowadzające się do błędnej wykładni i niezastosowania art.26 ust. ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy chorób zawodowych.

Wskazać jedynie dodatkowo należy, że skutku prawidłowego stosowania prawa nie sposób uznać za naruszenie prawa własności, czy innych norm konstytucyjnych powołanych przez skarżącego.

Odnośnie art.56 ustawy o emeryturach pomostowych stanowiącego, iż ilekroć w przepisach odrębnych jest mowa o emeryturze, należy przez to rozumieć również emeryturę pomostową stwierdzić trzeba, że dotyczy on kwestii, które nie zostały uregulowane w sposób odrębny, wyczerpujący w tej ustawie. Takim zagadnieniem z pewnością jest zbieg prawa do świadczeń, co szczegółowo przedstawiono we wcześniejszych rozważaniach.

Nie zasługują także na uwzględnienie zarzuty ubezpieczonego dotyczące wysokości renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową.

Również i w tej kwestii Sąd Okręgowy w Częstochowie prawidłowo zastosował właściwe przepisy prawa wystarczająco uzasadniając swoje stanowisko.

Przypomnieć zatem jedynie należy, że wysokość renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową może być ustalona w dwojaki sposób.

Zasadą jest jej obliczenie według przepisów stosowanych przy wyliczaniu wysokości rent przyznawanych na podstawie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (por. art.17 ust.1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych). Ustalenie wysokości renty następuje zatem według art.62 ust.1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. W ten sposób obliczona zostaje wysokość renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy. Renta z tytułu częściowej niezdolności do pracy (a więc taka jaka przysługuje L. K.) stanowi natomiast – zgodnie z art.62 ust.2 tej ustawy – 75% renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy. W wypadku skarżącego jest to kwota 2.685,75 zł (75% x 3.581 zł).

Z kolei art.18 ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (to drugi sposób obliczenia renty) ma charakter gwarancyjny. Wynika z niego, że renta z tytułu niezdolności do pracy z ubezpieczenia wypadkowego nie może być niższa niż określony procent podstawy jej wymiaru w zależności od stopnia niezdolności do pracy (bądź prawa do renty szkoleniowej). Wysokość świadczenia L. K. – zgodnie z art.18 ust.1 pkt 2 tej ustawy – wynosi 3.198,44 zł (60% x 5.330,74 zł). Jest więc świadczeniem korzystniejszym niż renta wyliczona w pierwszym wariantcie i w takiej też kwocie jest wypłacana.

W kwestii samego wyliczenia świadczenia zauważyć należy, że skarżący błędnie „łączy” art.62 ust.2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. z art.18 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 30 października 2002 r. domagając się przyznania świadczenia w kwocie 3.998,05 zł odpowiadającej 75% kwoty 5.330,74 zł. Obliczenie to jest sprzeczne ze wskazanymi przepisami, bowiem w pierwszym z nich następuje odniesienie do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy (75%), a w drugim do podstawy wymiaru (60%). Ubezpieczony natomiast w swych wyliczeniach przyjmuje 75% podstawy wymiaru, co nie znajduje jakiegokolwiek uzasadnienia prawnego.

Odnośnie obliczenia podstawy wymiaru świadczenia, a w szczególności wskaźnika wysokości podstawy wymiaru (WWPW) Sąd Apelacyjny w całej rozciągłości podziela (przyjmując za swoje) szczegółowe rozważania Sądu I instancji w tej kwestii. Są one logiczne i poprawne pod względem matematycznym. Trafnie podniósł Sąd Okręgowy, że L. K. poza własnym wyliczeniem WWPW wynoszącego 157,91% nie przedstawił żadnych dowodów podważających wysokość zarobków przyjętych przez ZUS w oparciu o posiadane dane wynikające z zaświadczeń o wysokości wynagrodzeń.

Zwrócić przy tym należy uwagę na niekonsekwencję skarżącego, który kwestionując wyliczenia wysokości renty odnosi je do podstawy wymiaru świadczenia przyjętej przez organ rentowy (5.330,74 zł).

Mając powyższe względy na uwadze, skoro apelacja okazała się niezasadna, Sąd II instancji na mocy art.385 kpc oddalił ją.

/-/ SSA A.Kolonko /-/ SSA W.Bzibziak /-/ SSA M.Żurecki



Sędzia Przewodniczący Sędzia